

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

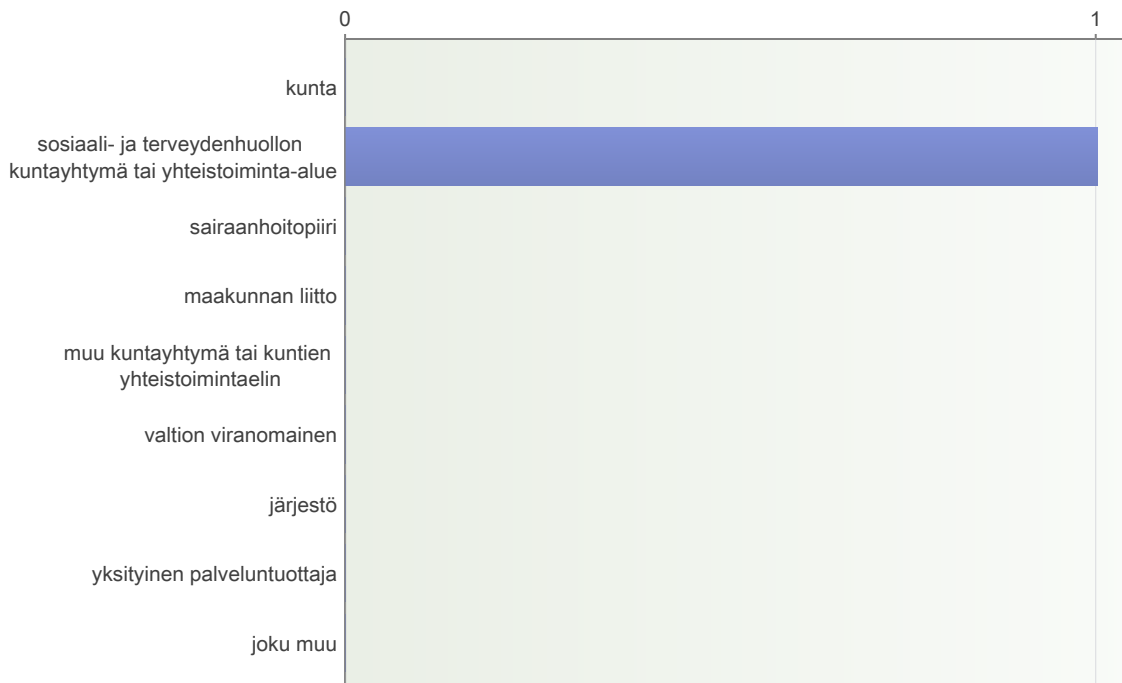
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä	Ritva Louramo	Eeva-Sirkku Pöyhönen eeva-sirkku poyhonen@paimio.fi 024745462	21.11.2017	yhtymähallitus

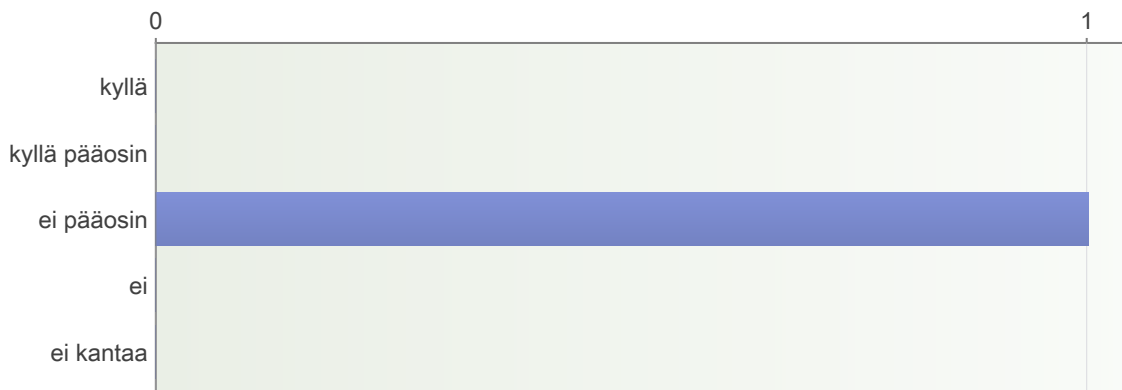
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveyst- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

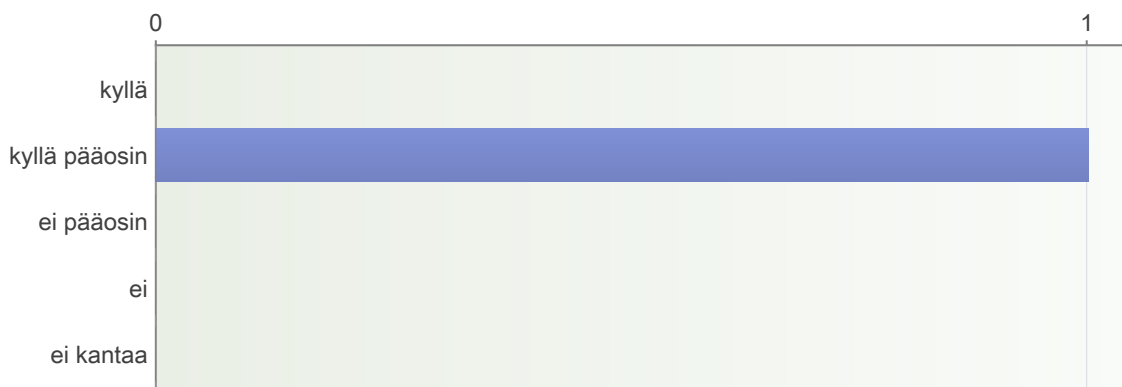
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa maakunnille annetaan runsaasti valtaa päättää maakunnan palvelutasoon liittyvistä asioista, mikä edesauttaa maakunnallisten erojen syntyä. Väestön hyvinvointieroihin liittyy useita ulottuvuuksia kuten koulutukseen, työhön, tuloihin ja muihin sosiaalisiin tekijöihin liittyvää sekä maantieteelliseen palvelujen saatavuuteen liittyvä epätasa-arvo.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

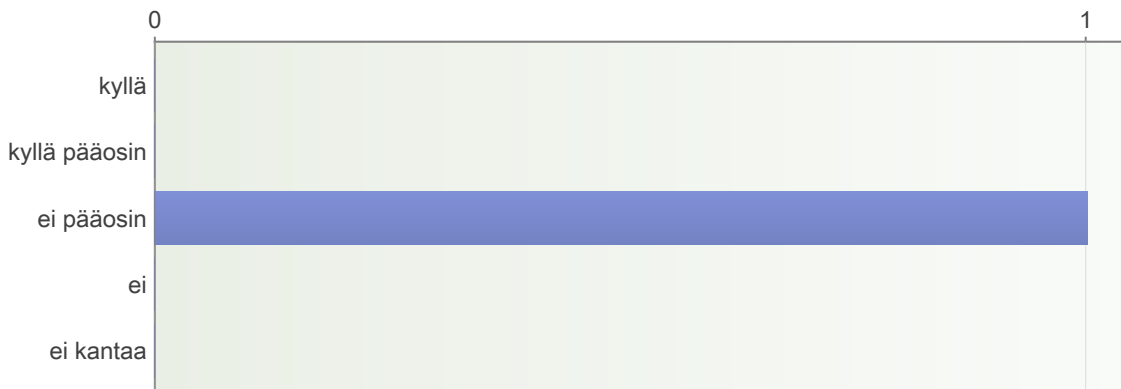
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan vaikutusmahdollisuudet omiin palveluihinsa toteutuvat erityisesti alueilla, joilla on valinnan mahdollisuuksia.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

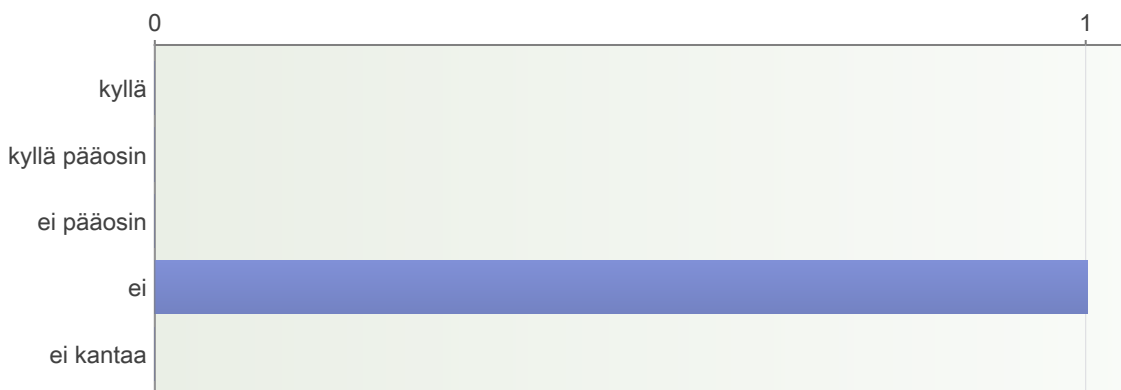
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mahdollisuus on, mikäli asiakkaalla on kyky arvioida palveluita. Asiakkaalla on myös mahdollisuus hakeutua omaan tilanteeseen sopivampaan palveluun esim. tehokkaan markkinoinnin perusteella.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

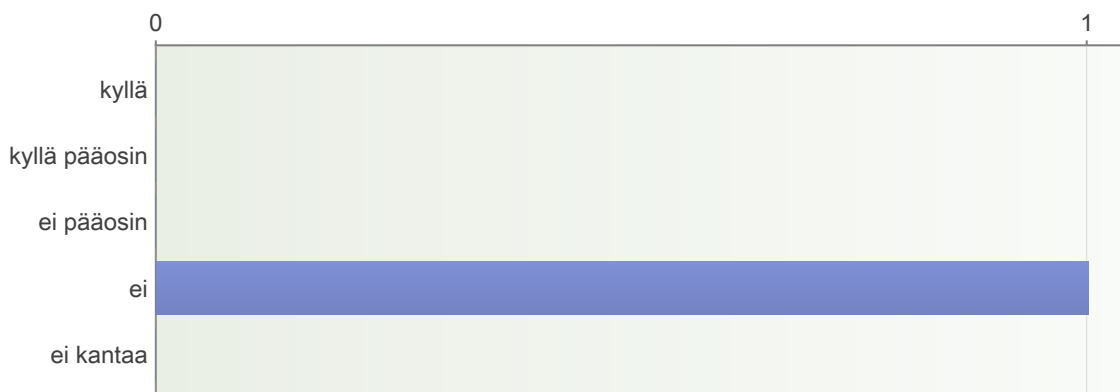
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluketjujen toteutumisen seuranta luo haasteen asiakkaiden useista päällekkäisistä ja samanaikaisista palveluntarpeista johtuen.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

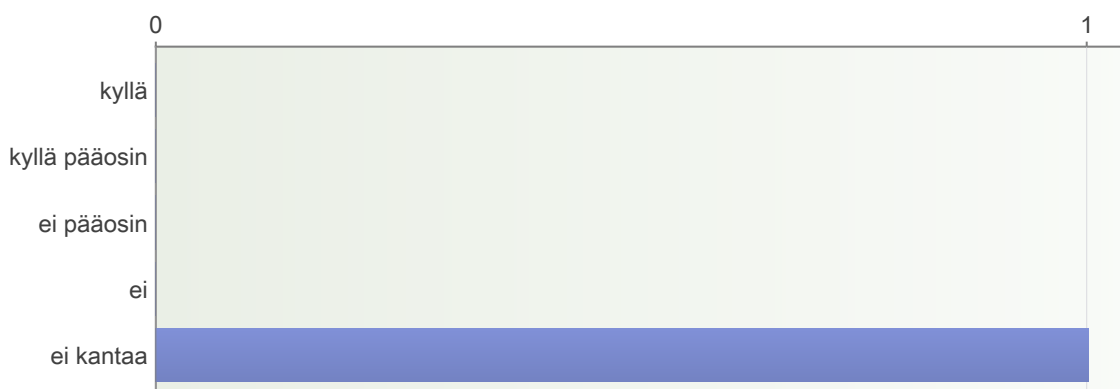
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluiden tuotannon malli maakunnassa on epäselvä. Palveluketjut tulevat hajoamaan.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

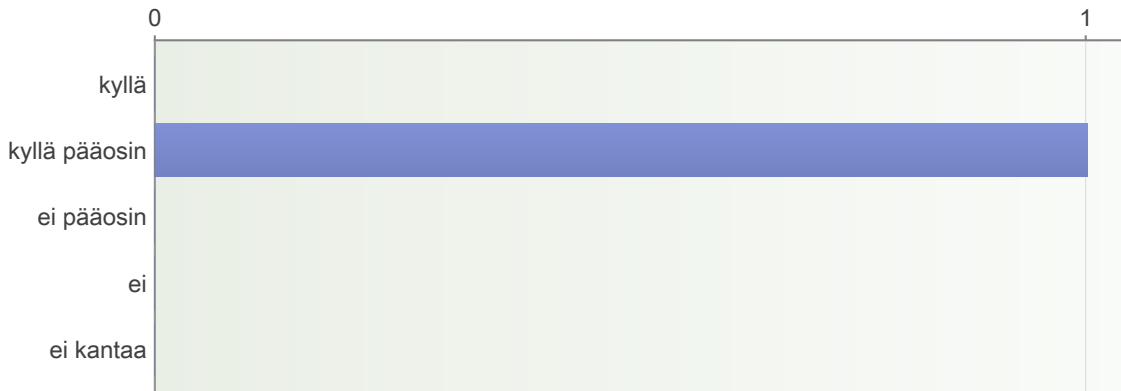

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

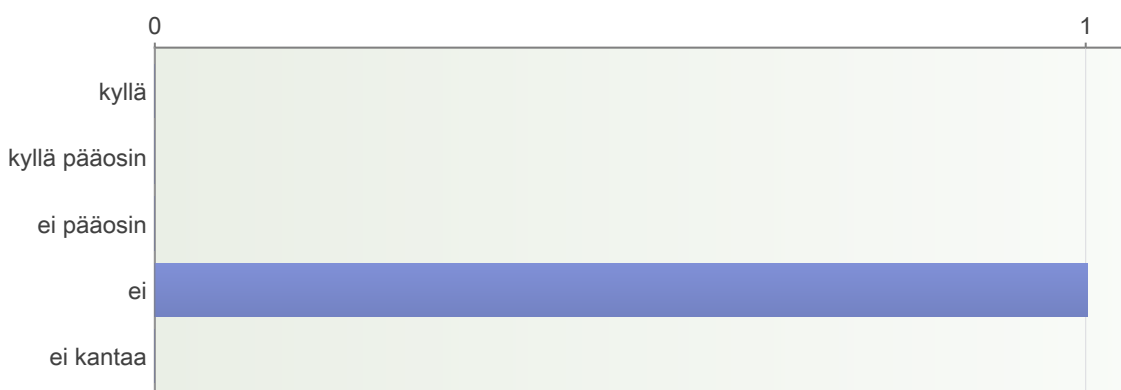
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pakollinen kilpailu voi edesauttaa uusien innovaatioiden käyttöönottoa ja toimintatapojen muutosta.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

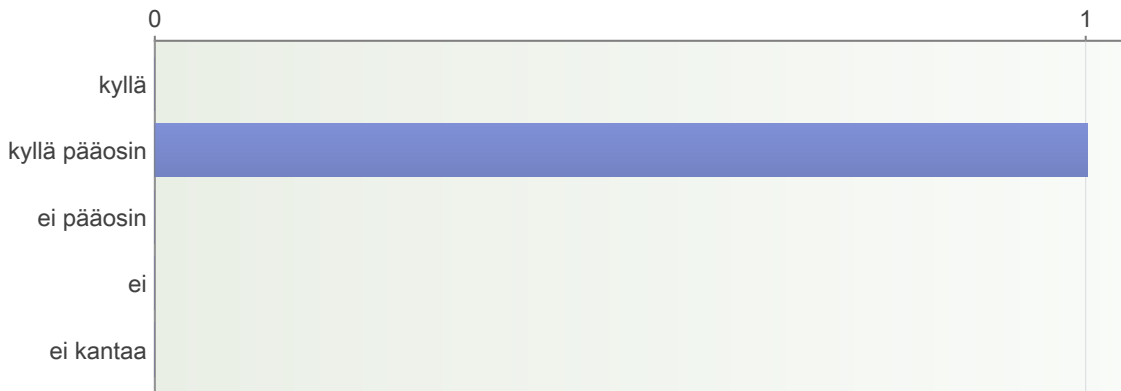
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lyhyellä aikavälillä on odotettavaa, että sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannukset kasvavat mm. palkkaharmonisointien vuoksi. Myös toiminnallisten päällekkäisyyksien purkamiset, ICT-kehittämistyö tulevat ainakin alkuvaiheessa lisäämään merkittävästi kustannuksia. Lisäkustannuksia tulee myös siitä, että ainakin osa itsemaksavista yksityissektorin asiakkaista siirtyy julkisesti rahoitettujen valinnanvapauspalvelujen piiriin. Kustannuksia tulevat nostamaan tai nykyisiä palveluista vähentämään mahdolliset uudet palvelut, joita lain myötä otetaan suoran valinnan palveluihin. Hallinnollisten kustannusten odotetaan myös kasvavan. Kustannusten kasvun hillintään vaikuttaa myös se, miten valinnanvapauden rahoitusjärjestelmä on rakennettu.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

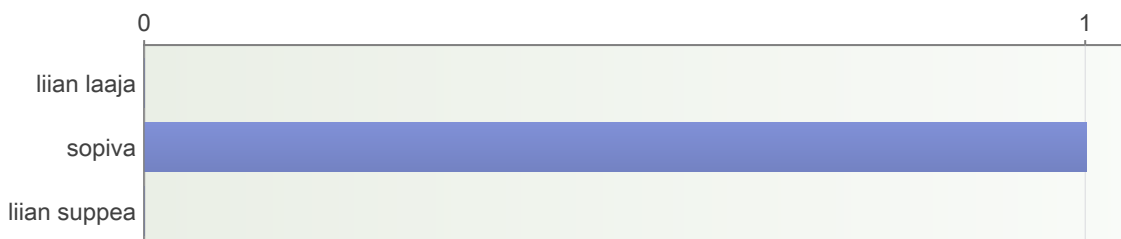
20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunta on viimesijainen suoran valinnan palveluiden tuottaja. Edelliseen luonnokseen nähden positiivista on, että julkisen palvelutuotannon yhtiöittämisspakko on poistettu sote-keskusten osalta.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Riippuen siitä, mihin sisältöä ja laajuutta verrataan. Sisältö ja laajuus ovat nykyiseen terveyskeskuksen palvelutuotantoon nähden selkeästi suppeammat. Lisäksi maakunnan tulee kuitenkin tuottaa palveluja sote-keskusten tarpeisiin. On epäselvää, miten tullaan hoitamaan terveyskeskukseen liittyvät viranhaltijatehtävät, jos ne vaativat lähipalvelua (esim. raskauden keskeytykset, epidemiaselvitykset, tahdon vastainen hoito)

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

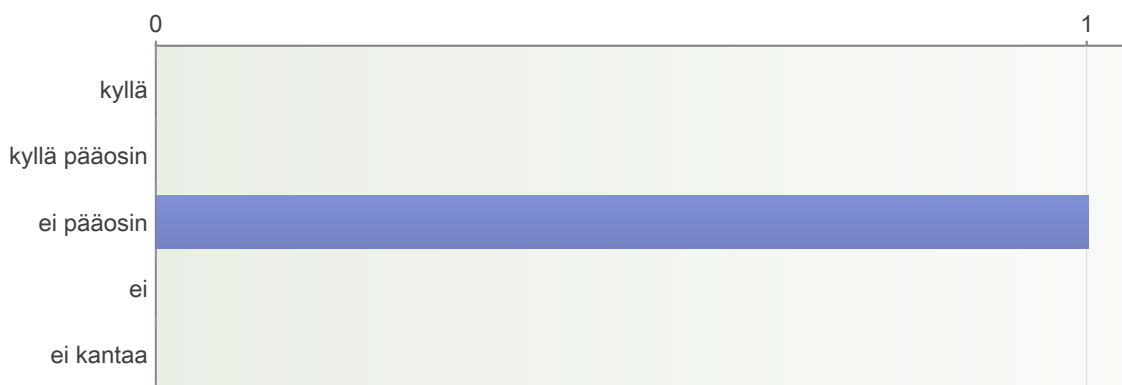
24. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Momentin 4 mukaan maakunnan tulee kuitenkin tuottaa palveluja suun hoidon yksikköjen tarpeisiin (konsultaatio- ja vastaanottopalvelut).

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

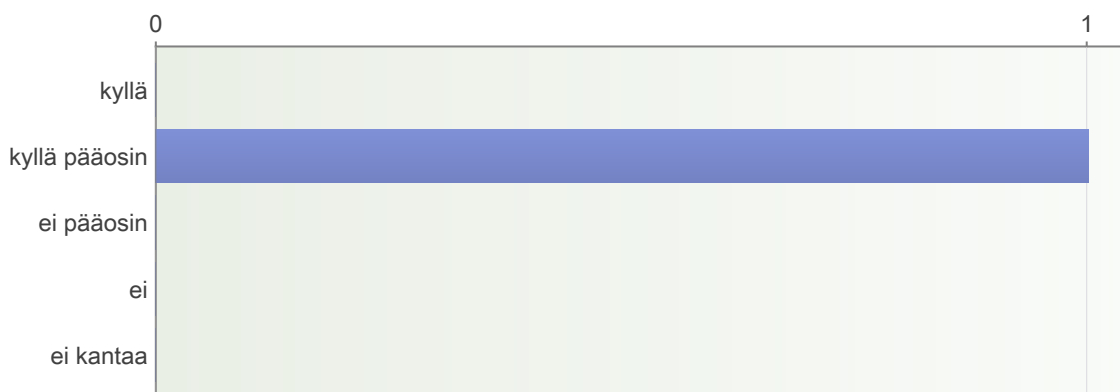
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan on sisällytettävä sote-keskuksessa tuotettaviin suoran valinnan palveluihin liittyviä palveluita. Momentin 1 kohdasta 3 on tulkittavissa, että esim. vanhuspalveluiden (ml. kotihoito ja asumispalvelut) lääkäripalvelut tuottaa sote-keskus, jolloin on mahdollista, että samassa asumispalveluyksikössä asukkaiden lääketieteellisestä hoidosta vastaa usea eri lääkäri. Pitäisikö sote-keskuksen velvoittaa tarjoamaan yleislääketieteen erikoislääkäripalvelut? Miksi suoran valinnan palveluihin on valittu silmälääkäripalvelut, jotka lisäävät kustannuksia merkittävästi.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

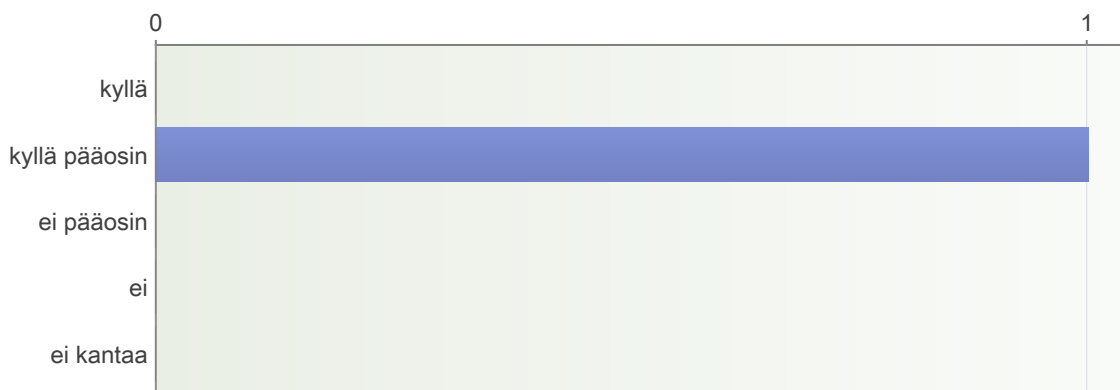
28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

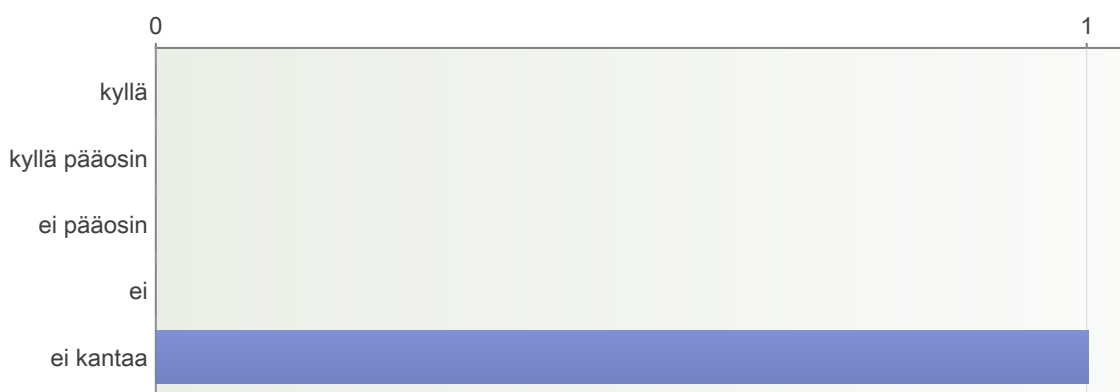

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

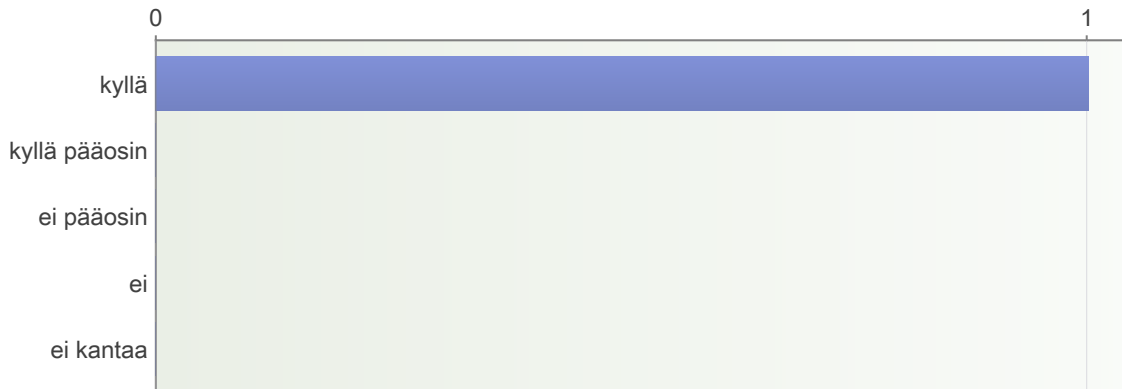

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

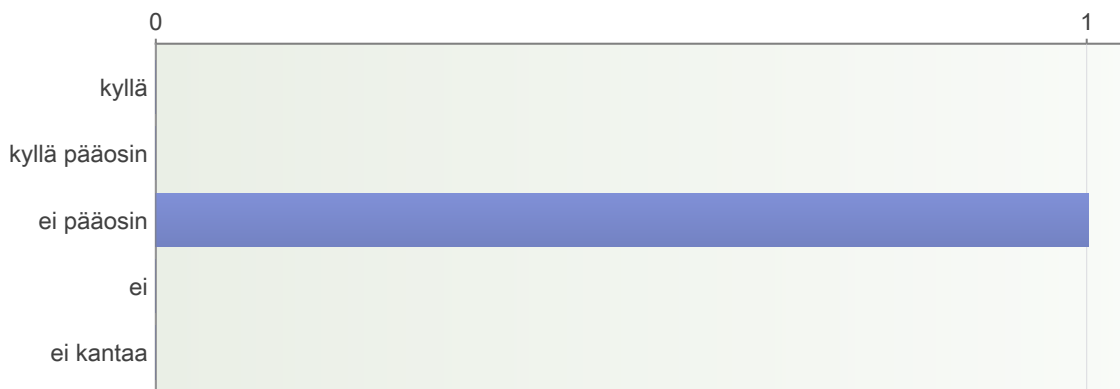
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelin käyttöönoton rajaukseen sisältyy tulkinnanvaraisuutta. Erityisesti erikoissairaanhoidon osalta sisältö on liian laaja (kts. kohta 11 c). Asiakassetelin käyttöönotto pakottaa yhtiöittämään maakunnan liikelaitoksen palveluita (esim. vanhustenhuolto).

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

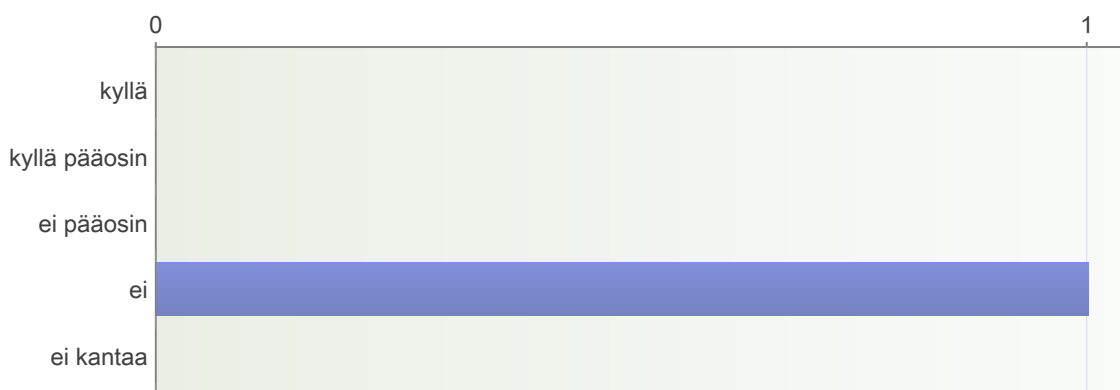
38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan liikelaitoksen tulee tuottaa palveluita joka tapauksessa. Mikäli asiakaseteleihin on subjektiivinen oikeus niille, jotka ovat palveluun oikeutettuja, kustannusten hallinta on epävarmaa. Asiakassetelin hinnoittelulla ja myöntämiskriteereillä on merkittävä rooli.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

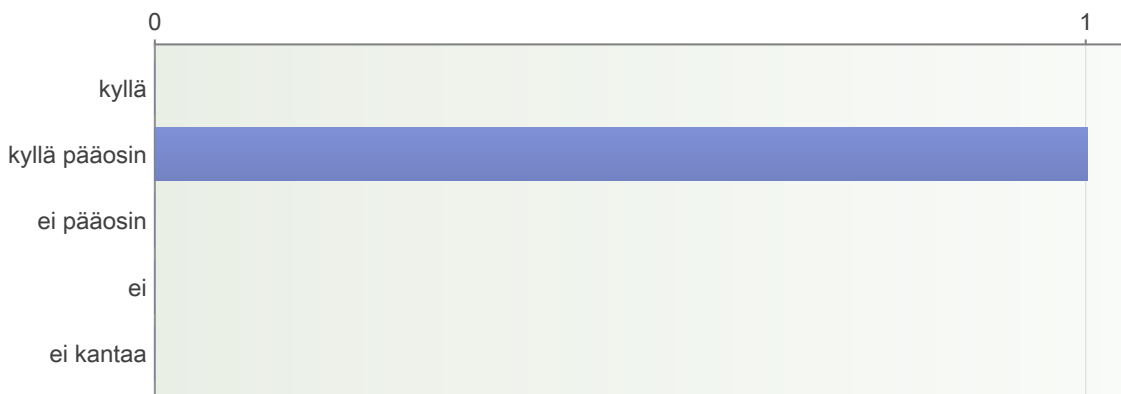
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Erikoissairaanhoidossa asiakasseteli mahdollistaa laajan valinnanvapauden, sillä kaikki leikkaustoiminta, joka ei ole kiireellistä ja jota ei ole keskitetty valtakunnallisesti tai alueellisesti yliopistosairaalaan tai vastaavaan yksikköön, on alistettava asiakassetelituotantoon. On perusteltua, että erikoissairaanhoidon asiakasseteli rajataan suppeammaksi, jotta julkiselle liikelaitokselle jää tosiasiallisesti riittävät resurssit suoriutua lakisääteisistä tehtävistä.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

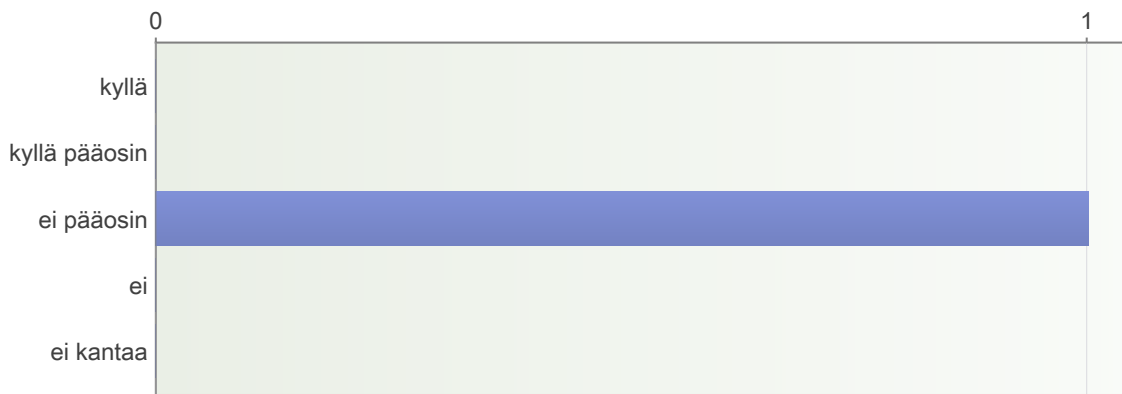

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

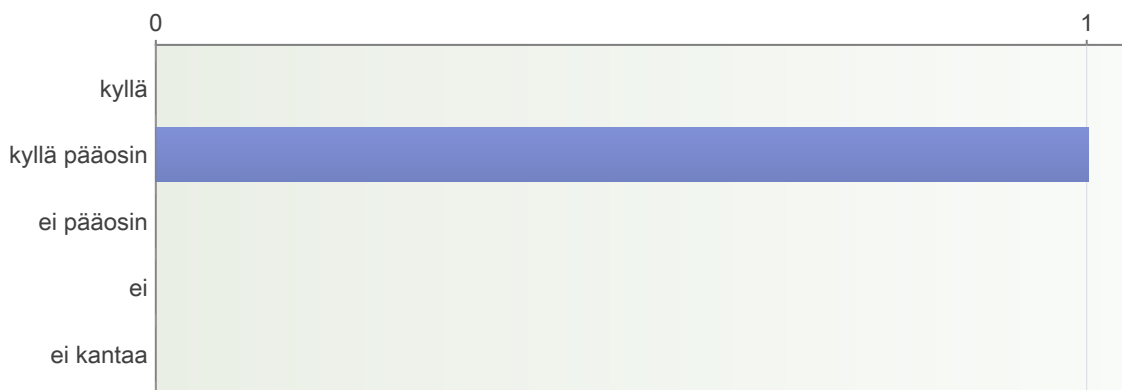
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Rajausta koskevaa kirjausta tulee täsmentää.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

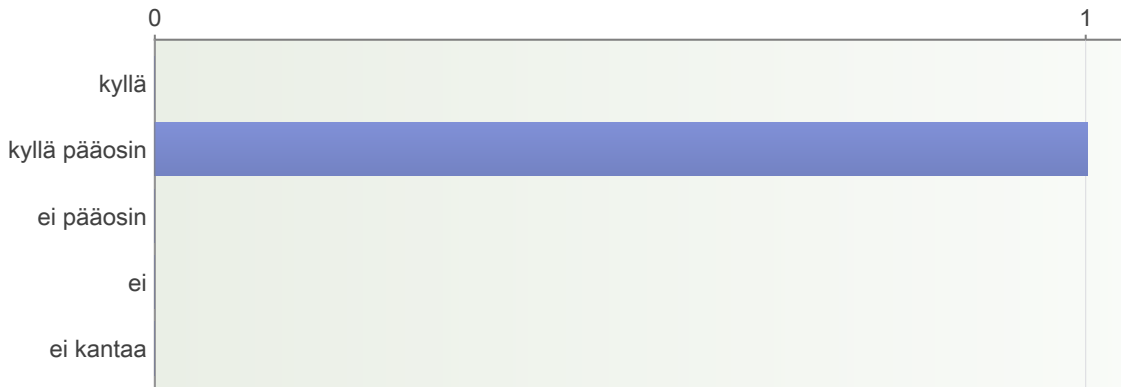
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tästä ei ole alueella vielä kokemusta.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Edellyttää toimivaa tietojärjestelmää.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

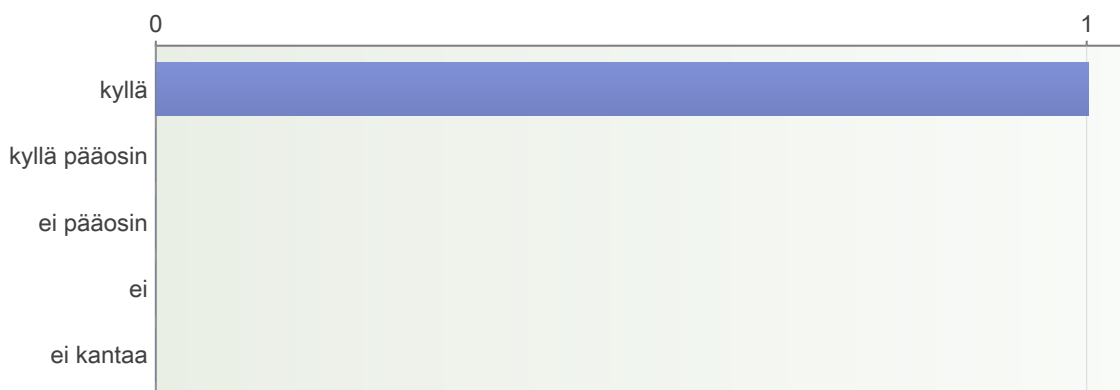

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

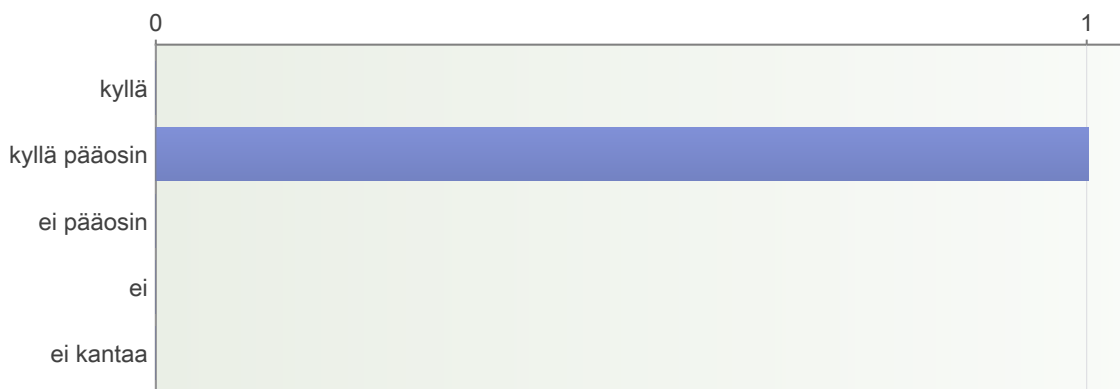

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

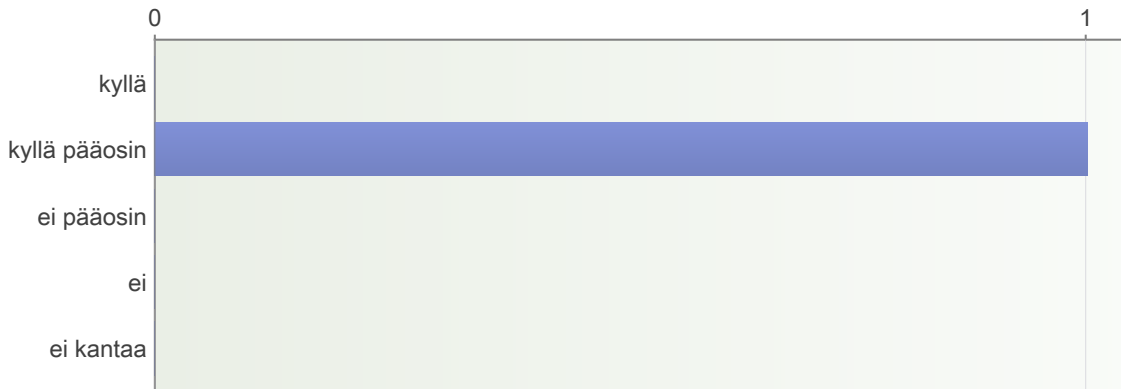
54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Nykyinen kuntien valvontaoikeus tulee siirtyä maakunnille samansisältöisenä.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

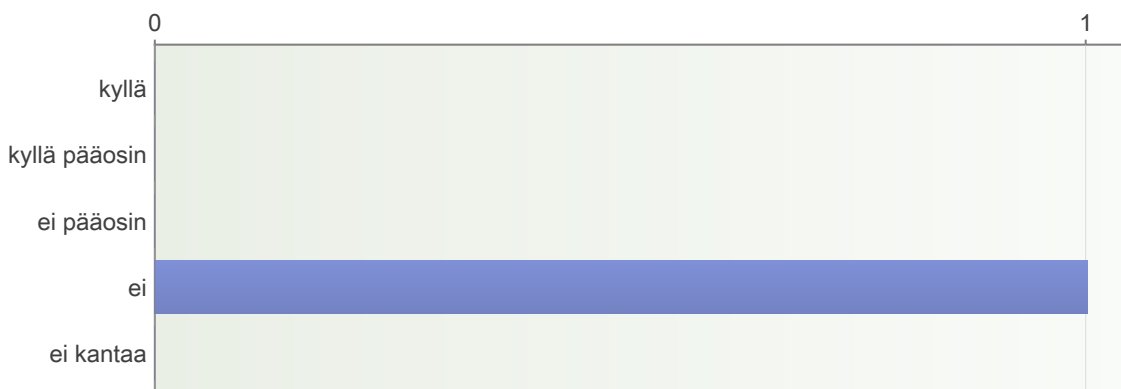
56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

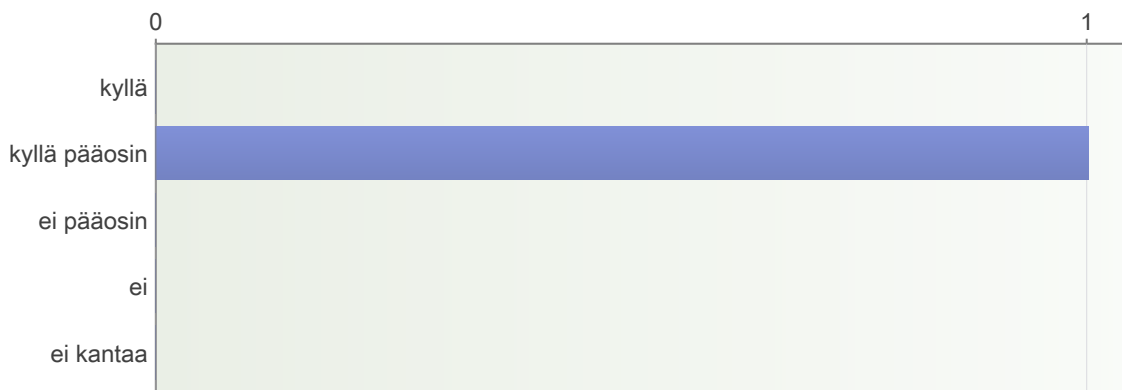
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Rahoitusjärjestelmä tulee rakentaa siten, että se ehkäisee eri palvelutuottajien osapintoja. Palvelutuotannon kannustinvaikutuksia ei ole huomioitu lakiluonnoksessa. Rahoitusjärjestelmällä tulisi estää asiakkaiden valuminen sote-keskuksista maakunnan liikelaitokselle. Tässäkin kohdassa vastuu rahoitusjärjestelmän rakentamisesta on jätetty maakunnille.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

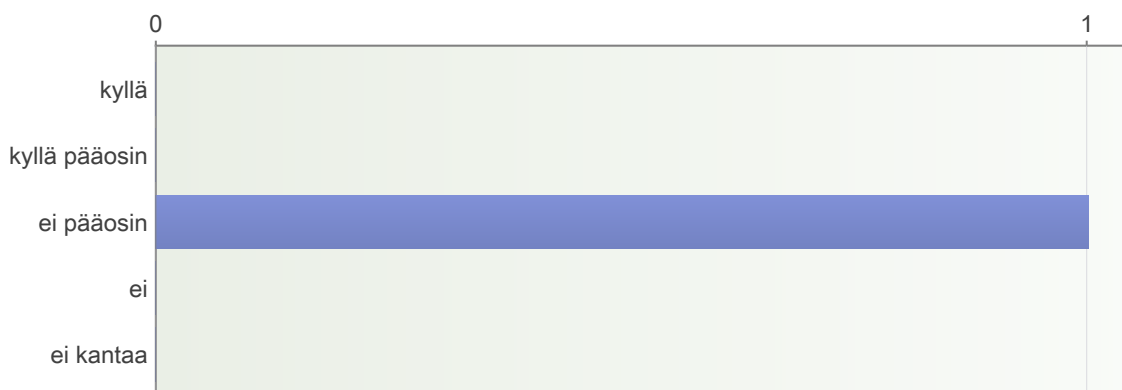

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

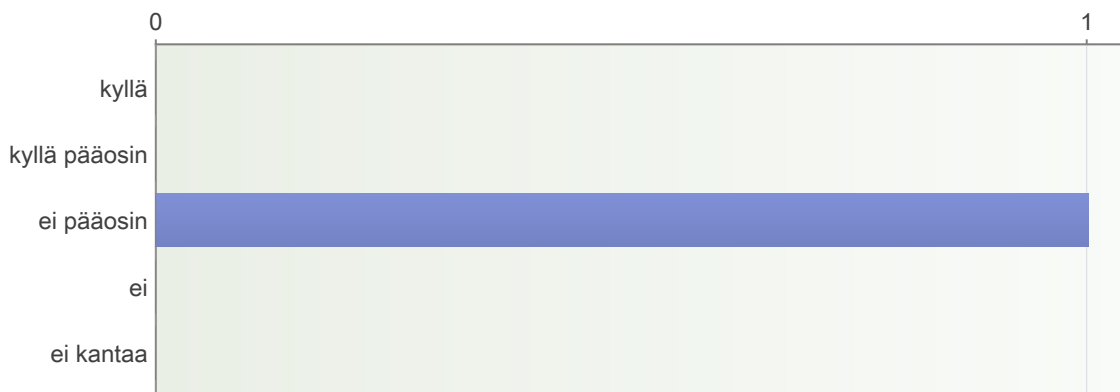
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaiden valikoitumismahdollisuus mm. kohdennetulla markkinoinnilla. Kiinteän korvauksen osuuden ollessa suuri, kannattaa houkutella asiakkaaksi vähän palveluita käyttäviä.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

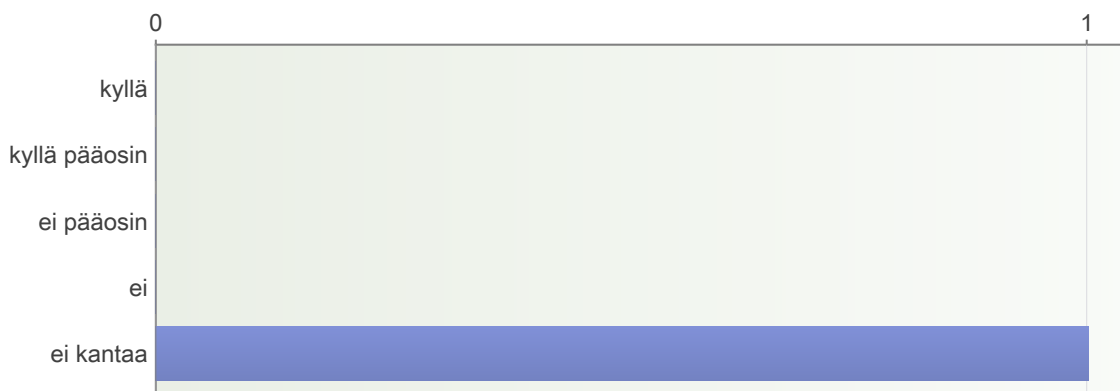
64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Huomioiden 24 § kohtien 1-9 laajuus, aikataulu on liian kireä. Julkisen palvelutuotannon yhtiöittäminen tulisi toteuttaa asiakassetelin piirissä olevissa palveluissa.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

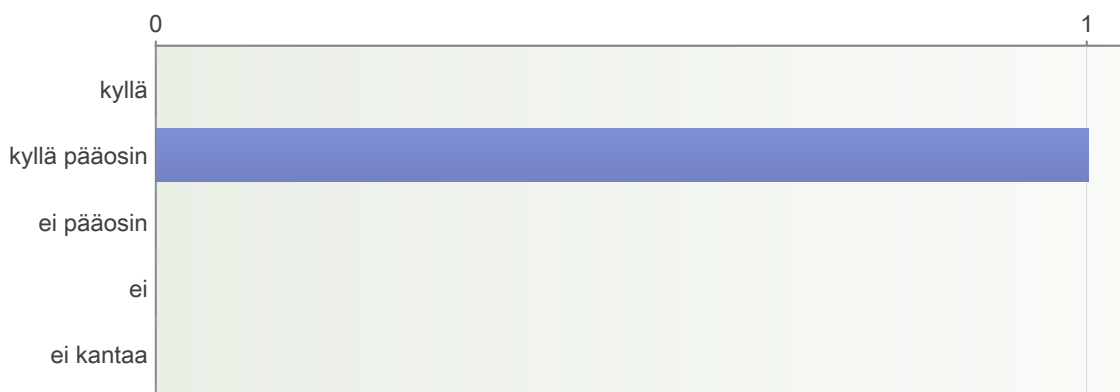

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

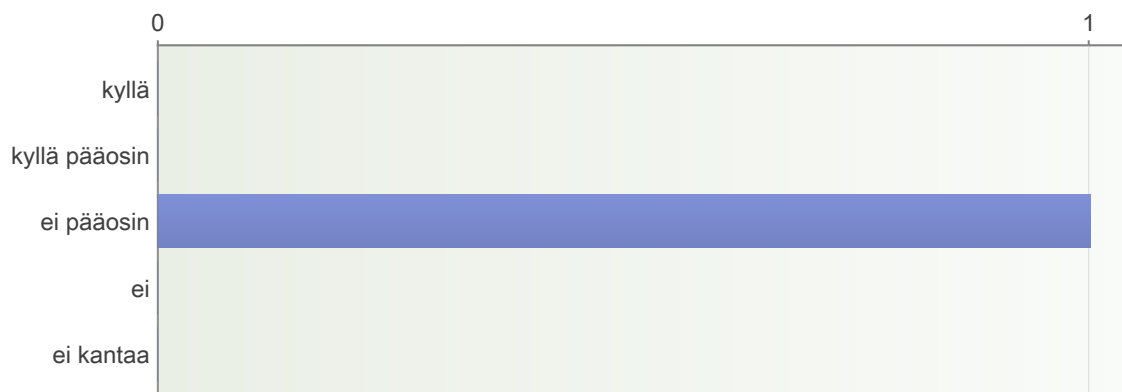

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

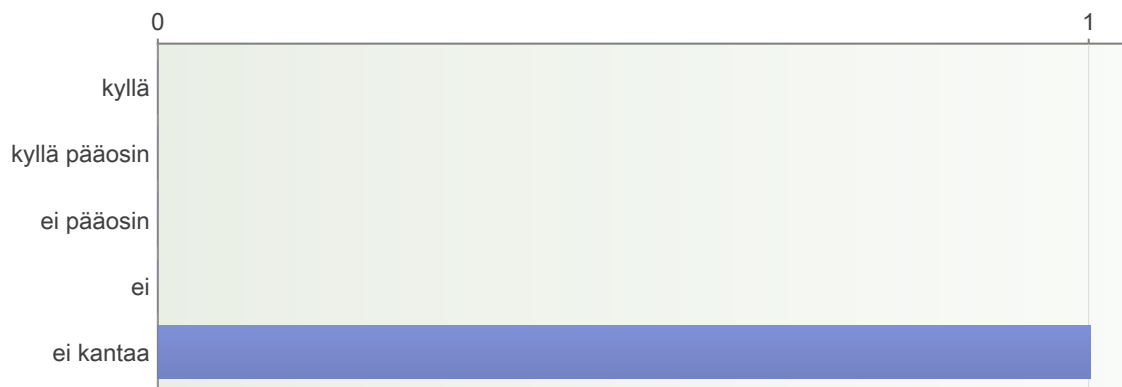
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Riippuen siitä, onko kyse sote-keskuksesta, suunhoidon yksiköstä, asiakassetelistä vai henkilökohtaisesta budjetista.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kuntayhtymä purkaantuu.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.